

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 60697-08-26
בג"ץ 18583-09-26
בג"ץ 18881-09-26
בג"ץ 20285-09-26
בג"ץ 20564-09-26

לפני :

כבוד השופטת יעל וילנר
כבוד השופט אלכס שטיין
כבוד השופט חאלד כבוב

- העותרת בבג"ץ 60697-08-26 : הליכוד – תנועה לאומית ליברלית
- העותרת בבג"ץ 18583-09-26 : עו"ד שחר בן מאיר
- העותרים בבג"ץ 18881-09-26 : 1. מפלגת המילואימניקים
2. יועז הנדל
- העותרת בבג"ץ 20285-09-26 : בוחרים בישראל (ע"ר)
- העותרת בבג"ץ 20564-09-26 : התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

נגד

- המשיבים בבג"ץ 60697-08-26 : 1. יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-26
2. ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-26
3. עו"ד שחר בן מאיר
4. הקליניקה לפרטיות באוניברסיטת תל אביב
5. מפלגת יש עתיד
6. סיעת כחול לבן
7. סיעת העבודה
8. סיעת ש"ס – התאחדות הספרדים העולמית שומרי תורה
9. סיעת יהדות התורה והשבת, אגודת ישראל – דגל התורה
10. היועצת המשפטית לממשלה
11. הרשות להגנת הפרטיות
12. מפלגת ישר לישראל
13. משמר הדמוקרטיה הישראלית (ע"ר)
- המשיבים בבג"ץ 18583-09-26 : 1. יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-26
2. ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-26
3. סיעת הליכוד
4. הקליניקה לפרטיות באוניברסיטת תל אביב
5. סיעת יש עתיד
6. סיעת כחול לבן – המחנה הממלכתי
7. סיעת הדמוקרטים
8. סיעת ש"ס

9. סיעת יהדות התורה
10. הרשות להגנת הפרטיות – משרד המשפטים
11. היועצת המשפטית לממשלה
12. מפלגת ישר
13. הציונות הדתית
14. מפלגת ביחד
15. מפלגת יסודות ישראל

המשיבים בבג"ץ 18881-09-26 :

1. ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-26
2. יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-26
3. היועצת המשפטית לממשלה
4. הרשות להגנת הפרטיות
5. הליכוד – תנועה לאומית ליברלית
6. סיעת יש עתיד בראשות יאיר לפיד
7. סיעת הציונות הדתית בראשות בצלאל סמוטריץ'
8. סיעת כחול לבן
9. סיעת העבודה
10. סיעת ש"ס – התאחדות הספרדים העולמית שומרי תורה
11. סיעת יהדות התורה והשבת, אגודת ישראל – דגל התורה
12. מפלגת ישר לישראל עם איזנקוט
13. עו"ד שחר בן מאיר
14. הקליניקה לפרטיות באוניברסיטת תל אביב

המשיבים בבג"ץ 20285-09-26 :

1. ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-26
2. יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-26
3. היועצת המשפטית לממשלה
4. הרשות להגנת הפרטיות
5. סיעת הליכוד – תנועה לאומית ליברלית
6. עו"ד שחר בן מאיר
7. הקליניקה לפרטיות באוניברסיטת תל אביב
8. סיעת יש עתיד
9. סיעת כחול לבן
10. סיעת העבודה
11. סיעת ש"ס – התאחדות הספרדים העולמית שומרי תורה
12. סיעת יהדות התורה והשבת, אגודת ישראל – דגל התורה
13. מפלגת ישר לישראל עם איזנקוט

המשיבות בבג"ץ 20564-09-26 :

1. ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-26
2. סיעת הליכוד
3. סיעת יש עתיד
4. סיעת כחול לבן
5. סיעת העבודה
6. סיעת ש"ס
7. סיעת יהדות התורה
8. מפלגת ישר עם איזנקוט

התנגדות לצו על תנאי

כ"ז אלול התשפ"ו (09 ספטמבר 2026)

תאריך הישיבה :

בשם העותרת בבג"ץ
60697-08-26, המשיבה 3
בבג"ץ 18583-09-26, המשיבה 5
בבג"ץ 18881-09-26 ובבג"ץ
20285-09-26, המשיבה 2 בבג"ץ
20564-09-26 :
עו"ד אילן בומבד ; עו"ד אופק ברוק ;
עו"ד מירי בומבד

בשם העותרים בבג"ץ
18881-09-26 :

עו"ד עידן סגר

בשם העותרת בבג"ץ בבג"ץ
20285-09-26 :

עו"ד גיורא ארדינסט ; עו"ד תומר ויסמן ;
עו"ד עמיחי ורסטיל ; עו"ד נועה מליניאק אלמוג

בשם העותרת בבג"ץ
20564-09-26 :

עו"ד תומר נאור ; עו"ד עידו אורנשטיין ;
עו"ד אופיר דיין

בשם משיבי המדינה :

עו"ד אבי מילקובסקי ; עו"ד אילנית ביטאו

בשם הייעוץ המשפטי לוועדת
הבחירות המרכזית :

עו"ד יפעת סימינובסקי

בשם המשיב 3 בבג"ץ
60697-08-26, העותר בבג"ץ
18583-09-26, המשיב 13 בבג"ץ
18881-09-26, המשיב 6 בבג"ץ
20285-09-26 :

בעצמו

בשם המשיבה 4 בבג"ץ
60697-08-26 ובבג"ץ
18583-09-26, המשיבה 14
בבג"ץ 18881-09-26, המשיבה 7
בבג"ץ 20285-09-26 :

עו"ד נועה דיאמונד

בשם המשיבה 6 בבג"ץ - 60697-
08-26 ובבג"ץ 18583-09-26,
המשיבה 8 בבג"ץ 18881-09-26,
המשיבה 9 בבג"ץ 20285-09-26
והמשיבה 4 בבג"ץ
20564-09-26 :

עו"ד ערן מרינברג

בשם המשיבה 9 בבג"ץ - 60697-
08-26 בבג"ץ 18583-09-26,

המשיבה 11 בבג"ץ 18881-09
 26, המשיבה 12 בבג"ץ 20285-
 09-26 והמשיבה 7 בבג"ץ
 עו"ד משה מורגנשטרן : 20564-09-26

בשם המשיבה 12 בבג"ץ 60697-
 08-26, המשיבות 12 ו-15 בבג"ץ
 18881-09-26 ובבג"ץ 18881-
 09-26, משיבה 13 בבג"ץ
 20285-09-26 והמשיבה 8
 בבג"ץ 20564-09-26 :
 עו"ד אורי הברמן

בשם המשיבה 13 בבג"ץ 60697-
 08-26 :
 עו"ד יובל יועז; עו"ד אוהד שפק; עו"ד אילה הוניגמן

פסק-דין

השופטת יעל וילנר:

1. כשאזרח ישראלי מבקש לממש את זכותו להצביע בבחירות לכנסת, ניגש הוא לקלפי. שם, הוא פוגש מספר בעלי תפקידים שאחראים על-פי דין על ניהול ההצבעה ועל תקינותה: מזכיר ועדת הקלפי ומפקחי טוהר הבחירות, שהינם עובדי ועדת הבחירות המרכזית (להלן גם: הוועדה); וחברי ועדת הקלפי (לרבות יושב ראש ועדת הקלפי וסגנו) ומשקיפים, שהם נציגים מטעם מפלגות פוליטיות שונות (להלן ביחד: נציגי המפלגות). במהלך השנים השתרשה פרקטיקה שלפיה נציגי המפלגות מדווחים מהקלפי למפלגתם, בזמן אמת, על אודות כל אזרח שהגיע לממש את זכותו לבחור, על מנת שהמפלגה תדע מי מבחריה הפוטנציאליים (להערכתה) טרם מימש את זכותו האמורה. האם מדובר בפרקטיקה חוקית? שאלה זו עומדת במוקד ענייננו.

רקע

2. מדינת ישראל היא דמוקרטיה פרלמנטרית, בה נתונה לכל אזרח מעל גיל 18 (בכפוף למגבלות המנויות בחוק) הזכות לבחור את נציגיו לבית הנבחרים – הכנסת. על-פי הוראת סעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת, "הכנסת תיבחר בבחירות כלליות, ארציות, ישירות, שוות, חשאיות ויחסיות [...]".

3. לשם "ביצוע הבחירות" מורה חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 (להלן: חוק הבחירות) כי תוקם וועדת בחירות מרכזית (סעיף 15), שהיושב בראשה

יהיה אחד משופטי בית המשפט העליון (סעיף 17) (להלן: יו"ר ועדת הבחירות או יו"ר הוועדה), וחבריה יהיו נציגים מטעם הסיעות השונות בכנסת לפי מפתח שנקבע בחוק (סעיף 16). מביין חברי הוועדה ייבחרו ארבעה סגנים ליו"ר, שהם נציגי ארבעת הסיעות הגדולות בכנסת היוצאת.

4. עוד מורה חוק הבחירות כי בכל "אזור בחירות" תוקם ועדת בחירות אזורית, ובכל "אזור קלפי" – ועדת קלפי (סעיף 15 (ב)). ועדת הקלפי מורכבת מנציגי הסיעות המיוצגות בוועדת הבחירות המרכזית, לפי מפתח שתקבע ועדת הבחירות המרכזית, כאשר בכל קלפי מיוצגות לא פחות משלוש סיעות (סעיף 21 (א)(1) לחוק הבחירות). לכל קלפי ימונה על-ידי יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, לאחר התייעצות עם סגניו, מזכיר ועדת הקלפי (להלן גם: המזכיר) (תקנה 24 (א) לתקנות הבחירות לכנסת, התשל"ג-1973) (להלן: תקנות הבחירות), שהינו, כאמור, עובד ועדת הבחירות המרכזית (סעיף 21 (א) לחוק הבחירות). טרם מינויו, על המזכיר להצהיר כי לא היה חבר במפלגה, או פעיל מטעם מפלגה בשלוש השנים שקדמו ליום הבחירות (סעיף 21 (ב) לחוק הבחירות).

בקלפי גם רשאים לנכוח משקיפים, שהם נציגים של רשימות המתמודדות בבחירות ולא קיבלו ייצוג בוועדת הקלפי (סעיף 24 (ד) לחוק הבחירות; תקנה 20 לתקנות הבחירות); וכן מפקחי טוהר הבחירות, המועסקים כאמור על-ידי ועדת הבחירות המרכזית.

5. הימצאותם של נציגי המפלגות בקלפי – הן כחברי ועדת הקלפי, הן כמשקיפים – לצד בעלי תפקידים מטעם ועדת הבחירות המרכזית, הנעדרים שיוך פוליטי כאמור, נועדה, בעיקרו של דבר, להבטחת טוהר הבחירות. כך, נציגי המפלגות השונות אמורים לקיים בקרה הדדית אלה על אלה, וכן לוודא כי נציגי ועדת הבחירות המרכזית עושים את עבודתם נאמנה.

6. מהלך ההצבעה הוא כזה: אזור המעוניין לממש את זכותו לבחור ניגש לקלפי בה הוא רשום. בכניסתו הוא מזדהה בפני מזכיר ועדת הקלפי באמצעות תעודה מזהה, אותה הוא מפקיד בידי המזכיר. המזכיר מזהה את הבוחר, קורא בקול את שמו, ומסמן בעותק הראשון של רשימת הבוחרים סימן המעיד כי הבוחר התייצב להצביע. בשלב זה מקבל הבוחר מעטפה חתומה, איתה ניגש הוא אל תא ההצבעה, שם עליו להכניס לתוך המעטפה פתק של רשימת המועמדים בה הוא מעוניין לבחור. משם שב הוא לכיוון חברי ועדת הקלפי, ותחת השגחתם משלשל לתיבת הקלפי את המעטפה עם בחירתו. לאחר

שעשה כן, חבר ועדת קלפי מוחק את שם הבוחר מהעותק השני של רשימת הבוחרים, על-ידי העברת קו על השורה בה רשומים פרטיו. ועדת הקלפי מציינת לצד שם הבוחר גם את שעת הצבעתו. לאחר מכן, מחזיר חבר ועדת קלפי לבוחר את התעודה המזהה שמסר, ובכך הושלם מהלך ההצבעה (סעיף 74 לחוק הבחירות; תקנה 67 לתקנות הבחירות).

יצוין כי המשקיפים לא לוקחים חלק פעיל ברצף הפעולות שנמנו לעיל, אך הם חשופים לכל המידע שנמסר על-ידי הבוחר, לרבות שמו ומועד הצבעתו.

7. מכלל המסמכים שהוגשו בענייננו, וכן מדברי הצדדים במהלך הדיונים, עולה כי לאורך השנים נהוגה פרקטיקה שבמסגרתה חלק מנציגי המפלגות העבירו למפלגתם, בזמן אמת, דיווח על הגעתו של בוחר לקלפי; ואפשר שגם מידע נוסף (כגון שעת הצבעתו). בימים עברו, המידע האמור הועבר למפלגות באופן ידני, היינו באמצעות דף ועט; אולם כיום נִשְׁתַּנּוּ הַטָּבָעִים, ואותו המידע מועבר באמצעים דיגיטליים, ובפרט באמצעות יישומונים (אפליקציות מחשב) ייעודיים לניהול מידע על בוחרים (תב"כ 38/25 בן מאיר נ' נתניהו, פס' 16 (30.10.2022) (להלן: תב"כ 38/25)).

כפי שהוסבר לנו, המידע הנדון מוצלב עם "מידע פנקס" שנמסר למפלגות על-ידי שר הפנים בהתאם להוראות לסעיף 39 לחוק הבחירות – הכולל את שם המשפחה, השם הפרטי, שם האב או האם, המען ומספר הזהות של כלל בעלי זכות הבחירה – וכך מגבשות המפלגות, בזמן אמת, רשימות של בעלי זכות בחירה שטרם מימשו את זכותם. הצלבת רשימות אלו עם מידע אחר שאספה המפלגה בנוגע לבעלי זכות בחירה, אשר יכול שיצביעו בעדה, מאפשר לה להעריך מי ממצביעיה הפוטנציאליים עדיין לא מימש את זכותו, ולפעול בדרכים שונות על מנת להמריצו לממשה (למשל, באמצעות שליחת מסרונים (הודעת SMS), קיום שיחות טלפון, הַתְּדַפְּקוֹת על דלת ביתו, ועוד). כאמור לעיל, חוקיותה של פרקטיקה זו, בה נוקטות חלק מהמפלגות, וליתר דיוק – חלק מנציגי המפלגות בקלפי – היא העומדת במרכז הדיון שלפנינו.

ההליך בפני יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

8. לאורך השנים, נוהלו בפני יושבי ראש ועדת הבחירות המרכזית מספר הליכים שבהם נידונה חוקיות הפרקטיקה מהסוג הנדון (ראו: תב"כ 14/23 בן-מאיר נ' הליכוד – תנועה לאומית ליברלית (18.2.2020); תב"כ 38/25; תב"כ 63/21 הפורום החברתי

לתקינות המינהל הציבורי נ' סיעת יהדות התורה (9.4.2019) (להלן: תב"כ 63/21), חלקם אף הגיעו לפתחו של בית משפט זה (ראו: בג"ץ 1311/20 בן מאיר נ' הליכוד – תנועה לאומית ליברלית (25.2.2020)). הליכים אלו נדחו או נמחקו בשל עילות סף שונות.

9. בראשית שנת 2026 הגיש עו"ד שחר בן מאיר פנייה ליו"ר הוועדה – על מנת שיעבירנה להכרעת ועדת הבחירות המרכזית – בה נטען כי יש לאסור את הפרקטיקה האמורה, שלטענתו עומדת בניגוד לדין, בין היתר, בשל פגיעתה בזכות לפרטיות (להלן: הפנייה). בהמשך לכך, יו"ר הוועדה ביקש את התייחסות הסיעות השונות בכנסת, היועצת המשפטית לממשלה (להלן גם: היועצת) והרשות להגנת הפרטיות (להלן גם: הרשות) לפנייה. לאחר קבלת התייחסויות שונות, ביניהן גם התייחסות מטעם הקליניקה לפרטיות בפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב (להלן: הקליניקה לפרטיות או הקליניקה), ניתנה ביום 4.8.2026 החלטת יו"ר הוועדה.

10. בהחלטתו קבע יו"ר הוועדה, בעיקרו של דבר, כי מסירת המידע הנדון אסורה לפי סעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: חוק הגנת הפרטיות); וכי נציגי המפלגות אינם רשאי לנהוג בפרקטיקה האמורה בהעדר הסמכה חוקית לעשות כן, שכן יש לראותם כרשות מנהלית בכל הנוגע לביצוע תפקידם לפי דין. לאחר שהגיע למסקנה זאת, פנה יו"ר הוועדה לבחון אם ישנו גורם המוסמך על-פי דין להתיר את העברת המידע שבו עסקינן. מסקנתו בשאלה זאת לא הייתה חד-משמעית, אך מכל מקום נקבע כי אם נתונה לגורם כלשהו סמכות כאמור, הרי שהיא נתונה ליו"ר הוועדה. בהמשך לכך, יו"ר הוועדה שקל את הנושא והחליט שלא להתיר את העברת המידע הנדון מנציגי המפלגות בקלפי למפלגתם. יו"ר הוועדה אף בחן אם יש מקום להורות על הותרת הפרקטיקה הנדונה על כנה, כך שניתן יהיה להשתמש בה במערכת הבחירות הנוכחית בלבד – כהוראת שעה או כהוראת מעבר – וקבע כי אין לאפשר זאת בהיעדר בסיס משפטי.

11. לאחר מתן ההחלטה, הגישה סיעת הליכוד – תנועה לאומית ליברלית (להלן: הליכוד) בקשה לעיון מחדש בהחלטה. בהמשך לכך, הורה יו"ר הוועדה לכל הצדדים להליך להגיב לבקשה, ובתוך כך גם להתייחס לדרכים חלופיות להמרצת בוחרים, תוך שמירה על מסגרת ההחלטה. לאחר קבלת התייחסויות כאמור, ביום 16.8.2026, נתן יו"ר הוועדה החלטה בבקשה לעיון מחדש (להלן, יחד עם החלטתו הראשונה מיום 4.8.2026: החלטות יו"ר ועדת הבחירות). בהחלטתו האחרונה, דחה יו"ר הוועדה את הבקשה לעיון

מחדש; ולצד זאת, הנחה את המטה המקצועי בוועדת הבחירות המרכזית לפרסם ביום הבחירות, ארבע פעמים ביום לפחות, נתונים על שיעור ההצבעה בכל קלפי רגילה.

על החלטות יו"ר ועדת הבחירות הגישה הליכוד עתירה (בג"ץ 60697-08-26; להלן: עתירת הליכוד).

עתירת הליכוד

12. בעתירת הליכוד נטען, כי בהחלטת יו"ר הוועדה מיום 4.8.2026, שניתנה בעיצומה של תקופת בחירות, נקבע איסור תקדימי על הפרקטיקה הנדונה, העומד בניגוד לנוהג רב שנים, באופן הפוגע באינטרס ההסתמכות של המפלגה ושל מפלגות אחרות. בנוסף, נטען כי הפרקטיקה האמורה אינה אסורה מבחינת דיני הבחירות; כי ההכרעה בדבר שאלת חוקיות הפרקטיקה לפי חוק הגנת הפרטיות אינה מצויה בסמכות יו"ר הוועדה; וממילא הוא לא היה מוסמך להטיל את האיסור שנקבע בהחלטה – ועל כן יש לבטלה.

13. ביום 2.9.2026 התקיים בפנינו דיון בעתירה, אשר התמקד בשאלת זהות הגורם המוסמך ליתן הוראות ביצועיות לגורמים הממלאים תפקיד על-פי דין בקלפי. בתום הדיון קיבלו הצדדים את המלצת בית המשפט, והסכימו למתווה, אשר קיבל תוקף של החלטה, שלפיו הפנייה תועבר להכרעת מליאת ועדת הבחירות המרכזית, בצירוף החלטות יו"ר הוועדה, אשר תשמשנה כחוות דעת משפטית מטעמו, שתופנה לוועדה. כן הוסכם כי לאחר מתן החלטת ועדת הבחירות יתקיים דיון המשך בעתירה; וכי בשים לב לסד הזמנים הדחוק, ומטעמי יעילות דיונית, הדיון יתקיים כאילו ניתן צו על-תנאי.

החלטת ועדת הבחירות המרכזית

14. ביום 6.9.2026 נתנה הוועדה את החלטתה (להלן: החלטת הוועדה), אשר אימצה את הצעת סגן יו"ר הוועדה מטעם הליכוד, שעלתה במסגרת הדיון שהתקיים בפניה. בהחלטה צוין כי הוועדה סבורה שיש להקים ועדה ציבורית לבחינת הסוגייה של העברת מידע בנוגע לבוחרים על-ידי נציגי המפלגות בקלפי, אשר מסקנותיה תועברנה לכנסת, כהמלצה לשם הסדרת הנושא בחקיקה.

15. בהמשך החלטתה קבעה הוועדה כי בבחירות הקרובות יהיו רשאים נציגי המפלגות בקלפי להמשיך לפעול לפי הפרקטיקה הנדונה, בכפוף למספר תנאים: ביעור

"החומר הקשור למידע ההצבעה"; החרגת קלפיות מיוחדות (כדוגמת בתי חולים ומקלטים לנשים מוכות) מתחולת ההיתר האמור; איסור על תיעוד שעת ההצבעה המדויקת; הגבלת השימוש במידע להמרצת בוחרים בלבד; ואיסור על העברת המידע לגורמים אחרים. הוועדה נימקה את החלטתה האמורה במספר טעמים, ביניהם: איזון בין "הפגיעה המצומצמת בפרטיות מול הזכות לבחור ולהיבחר"; הסיוע הממשי של המידע הנדון להגדלת אחוז ההצבעה ושיעור ההשתתפות בבחירות לכנסת; העובדה שהפרקטיקה נהוגה מזה עשרות שנים, מבלי שנאסרה, על אף שכשרותה נדונה מספר פעמים במסגרת הליכים שונים; הסתמכות המפלגות על קיום הפרקטיקה האמורה בהיערכותן לקראת הבחירות הקרובות; והקושי שבהסדרת הסוגייה בחקיקה בעת הזו, בשים לב לכך שבמועד מתן החלטות יו"ר הוועדה הכנסת כבר הייתה מצויה בפגרת בחירות.

החלטת הוועדה הותקפה במספר עתירות אשר הונחו לפתחנו (בג"ץ 18583-09-26; בג"ץ 18881-09-26; בג"ץ 20285-09-26; בג"ץ 20564-09-26; להלן, ביחד: העתירות).

16. בטרם אפנה לתיאור העתירות האמורות ולדיון בסוגייה המונחת לפתחנו, אסיר מסדר היום את עתירת הליכוד. כזכור, עתירה זו מופנית, בין היתר, נגד סמכותו של יו"ר ועדת הבחירות לדון בפנייה. משהדיון בפנייה הועבר בהסכמה להכרעת הוועדה במליאתה, ומשזו קיבלה החלטה, הרי שעתירת הליכוד מיצתה את עצמה. לפיכך אציע לחבריי להורות על מחיקתה.

העתירות

טענות העותרים והצו על-תנאי

17. בעתירותיהם מבקשים העותרים כי נורה על ביטול החלטת הוועדה; וכן כי נעמיד את החלטות יו"ר הוועדה על כנן, או, לחלופין, כי נורה אנחנו שחל איסור על נציגי המפלגות להעביר למפלגתם מידע על אודות נוכחותו של אדם בקלפי, על עצם הצבעתו ועל נסיבותיה.

טענות העותרים חופפות זו לזו במידה רבה, ולכן אציגן במאוחד.

18. ראשית, נטען כי אין בנמצא כל מקור חוקי שמסמיך את נציגי המפלגות להעביר את המידע הנדון; ומשכך אין להם סמכות לפעול על-פי הפרקטיקה הנדונה. בהמשך לכך נטען, כי אף אם לוועדה מסורה הסמכות ליתן הוראות לבעלי התפקידים בקלפי, הרי שסמכות זו כפופה לסמכות שמסורה לאותם בעלי תפקידים בחוק. משכך, הוועדה לא הייתה מוסמכת להחליט כפי שהחליטה ולהתיר לבעלי תפקידים בקלפי לבצע פעולות שמהוות פגיעה בזכות הפרטיות – שעשויות להקים אחריות נזיקית ופלילית למבצעה – בהעדר סמכות לאותם בעלי תפקידים לעשות כן.

19. עוד נטען, כי העברת המידע הנדון על-ידי נציגי המפלגות מנוגדת לזכות הפרטיות המעוגנת בחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו ולחוק הגנת הפרטיות. בתוך כך, טוענים העותרים כי עובדת הצבעתו או אי-הצבעתו של אדם בבחירות היא מידע פרטי על אודותיו; כי המטרה שלשמה נמסר המידע לנציגי המפלגות בקלפי היא שמירה על טוהר הבחירות, ולא המרצת בוחרים; ומשכך, מדובר במסירת מידע לגבי ענייניו הפרטיים של אדם שלא למטרה שלשמה נמסר, בניגוד להוראות סעיף 2(9) לחוק הפרטיות. בנוסף, נטען כי הפרקטיקה הנדונה סותרת את עקרון החשאיות בבחירות, הקבוע בסעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת, אשר חולש גם על עצם השאלה אם אדם פלוני הצביע ואם לאו.

20. עוד טוענים העותרים, כי הפרקטיקה הנדונה פוגעת אף בעיקרון השוויון בבחירות, המעוגן בסעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת. זאת שכן, לטענתם, היא מעניקה יתרון בלתי הוגן למפלגות שהתמיכה בהן מאופיינת בריכוז גיאוגרפי גבוה, וכן לסיעות ותיקות שכינהו בכנסת היוצאת – שלהן מאגרי מידע ונציגים המכהנים כחברי ועדות קלפי, ולכן הן בעלות נגישות מוגברת למידע הנדון – לעומת רשימות חדשות.

21. בנוסף, העותרים טוענים כי החלטת הוועדה לוקה בפגמים במישור שיקול הדעת, ובעיקר בחוסר סבירות. לטענתם, הוועדה לא נתנה משקל משמעותי להחלטות יו"ר הוועדה – אשר הונחו בפניה כחוות דעת משפטית מטעמו – ולמעשה כלל לא פירטה את הנימוקים שהביאה לסטות מהן. זאת, בניגוד לקביעות בית משפט זה בפסק הדין בע"ב 6615/22 שיקלי נ' יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-25 (3.11.2022). בנוסף, נטען כי הוועדה קיבלה את החלטתה משיקולים פוליטיים זרים, וכי היא התעלמה משיקולים כבדי משקל, כגון הפרת הוראות חוק הפרטיות ושאלת סמכות נציגי המפלגות בקלפי למסור את המידע הנדון.

22. לבסוף, העותרים טוענים כי העובדה שמזה שנים נוהגים נציגי המפלגות בקלפי להעביר למפלגתם מידע על אודות נוכחותם של מצביעים בקלפי, אין בה כדי להכשיר את חוקיות הפרקטיקה האמורה או ליצור אינטרס הסתמכות לגיטימי. עוד צוין, כי בעמדות היועצת והרשות (שהוגשו ליו"ר הוועדה, ונמסרו בהמשך לכך בעל פה במסגרת הדיון שהתקיים בוועדה), וכן בהחלטות קודמות של יושבי ראש ועדת הבחירות המרכזית, הפרקטיקה הנדונה לא אושרה; וכי לאמיתו של דבר הודגש בהן כי הפרקטיקה מעוררת קשיים ועלולה לפגוע בזכויות.

23. ביום 7.9.2026 הורינו כי העתירות תידונה במאוחד, וכי הדיון בעניינן יתקיים יחד עם דיון ההמשך בעתירת הליכוד (שכאמור נמחקה בפסק דין זה). בנוסף, טרם שהוגשו תגובות המשיבים, מטעמי יעילות בלבד – ובלי שיהיה בכך משום הבעת עמדה לגופם של דברים – הוצאנו צו על תנאי בעתירות המורה, כדלקמן:

”מדוע לא תבוטל החלטת ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-26 מיום 6.9.2026, ותחתיה תיקבענה הנחיות ברורות לבעלי התפקידים בקלפיות, או מי מטעמם, שבהן יובהר כי חל עליהם איסור להעביר למפלגותיהם או למאן שהוא מידע על אודות נוכחותו של אדם בקלפי, על עצם הצבעתו ועל נסיבותיה – בין באמצעים טכנולוגיים כגון תוכנה ייעודית, ובין בדרך אחרת.”

טענות המשיבים

24. הליכוד טוענת כי אין במסירת המידע הנדון על-ידי נציגי המפלגות למפלגתם משום פגיעה אסורה בפרטיות. לטענתה, מדובר במידע מוגבל שנעשה בו שימוש לגיטימי, שאינו זר למטרת הבחירות, על מנת לעודד בעלי זכות בחירה, הנמנים עם ציבור הבוחרים של כל מפלגה, לממש את זכותם להצביע. שימוש זה, על-פי הנטען, קשור במישרין למטרות “התמודדותה [של מפלגה] בבחירות” ו”קשר עם ציבור הבוחרים”, שלשמן הותרה מסירת “מידע פנקס” למפלגות, כאמור בסעיף 39 לחוק הבחירות. כן נטען, כי המרחב הציבורי סביב הקלפי הוא פתוח ונגיש לכל, ולכן לא יכולה להיות ציפייה סבירה לפרטיות בנוגע לעצם שהיית אדם במרחב זה; וכי בכל מקרה הבוחרים מודעים לאיסוף ולשימוש במידע אודותם, והם הסכימו לכך מכללא. הליכוד טוענת עוד, כי במסגרת עבודתם בקלפי פועלים נציגי המפלגות כידן הארוכה של מפלגתם, כך שהמפלגה ונציגיה – חד הם; ומכאן, שמסירת מידע מנציג מפלגה למפלגתו אינה עולה כדי מסירת המידע ל”אחר”, כאמור בחוק הפרטיות.

עוד נטען כי הפרקטיקה הנדונה אינה פוגעת בעיקרון חשאיות הבחירות, שכן, נציגי המפלגות בקלפי אינם נחשפים לתוכן הצבעתו של הבוחר; והיוודעות לעצם ההצבעה אינה מנוגדת לעיקרון החשאיות האמור.

25. הליכוד מוסיפה וטוענת כי החלטת הוועדה אף לא פוגעת בשוויון ביחס לזכות להיבחר, שכן ההחלטה מוחלת באופן שוויוני על כלל הרשימות המתמודדות לכנסת, ואינה מעניקה לליכוד, או למפלגה אחרת, זכות שאינה נתונה לרשימות אחרות.

26. עוד טוענת הליכוד כי החלטת הוועדה ניתנה מתוקף סמכותה לפי סעיף 145 לחוק הבחירות, המאפשר לה לקבוע הוראת שעה בענייני ניהול הבחירות, בעקבות בקשה של אחד הסגנים בוועדה לגבי הצעה של יו"ר הוועדה.

27. במישור שיקול הדעת של הוועדה, טוענת הליכוד כי לא נפל כל פגם בהחלטת הוועדה, שהינה סבירה ומידתית. צוין, כי על-פי ההלכה שיצאה תחת ידו של בית משפט זה, אף אם פעולה מסוימת אינה חוקית או נעשתה בחוסר סמכות, אין הכרח כי ביטולה יחול באופן מידתי. כך, רשאית הייתה הוועדה לקבוע מעין הסדר מעבר, כך שניתן יהיה לנהוג בפרקטיקה הנדונה במערכת הבחירות הקרובה בלבד. עוד נטען, כי החלטת הוועדה לעשות כן, עולה בקנה אחד עם שיקולי הסתמכות ועם האינטרס הציבורי, שלפיו לא יפחתו שיעורי ההצבעה לבחירות ותוצאותיהן ישקפו, ככל הניתן, את רצונם של כלל בעלי זכות הבחירה. בנוסף, הודגש כי חוות הדעת המשפטית מטעם יו"ר הוועדה אמנם מנחה את הוועדה בשיקוליה, אך לא כובלת את שיקול דעתה. לטענת הליכוד, הוועדה שקלה אפוא שיקולים ענייניים, ואיזנה כראוי בין הפגיעה המצומצמת בפרטיות לבין הזכות לבחור ולהיבחר והאינטרס הציבורי. עוד נטען, כי המגבלות שקבעה הוועדה בהחלטתה מצמצמות את הפגיעה בפרטיות במידת האפשר.

28. הליכוד מדגישה עוד כי נוצרה הסתמכות משמעותית מצדה, ומצד מפלגות אחרות, על הפרקטיקה הנדונה. בנוסף, נטען כי יש ליתן משקל לכך שבהחלטות קודמות של יושבי ראש ועדת הבחירות המרכזית הוכרה הפרקטיקה הנדונה, לא פעם ללא הסתייגות בנוגע לחוקיותה, ותוך שמשתמע כי היא מהווה חלק מהדין הקיים (שכן, ביטולה כפוף לשינוי). הודגש כי עמדות היועצת והרשות להגנת הפרטיות שעמדו בפני יו"ר הוועדה היו כי אין מקום להכריע בסוגייה במסגרת ההליך שלפניו, וכי לנוכח מורכבותה, יש לבררה במסגרת ועדה ציבורית. הליכוד טוענת כי בנסיבות אלו, אין מקום

לסטות מנוהג שהיה מקובל שנים, וכי ראוי שהסוגיה תוסדר לקראת מערכת הבחירות הבאה על-ידי המחוקק, ולאחר עבודת מטה כוללת.

29. סיעת דגל התורה, מצטרפת לעיקרי עמדתה של הליכוד.

30. סיעת כחול לבן – המחנה הממלכתי, מפלגת ישר לישראל עם אייזנקוט, מפלגת יסודות ישראל ומשמר הדמוקרטיה הישראלית מצטרפות, בעיקרו של דבר, לעמדות העותרים.

31. משיבות המדינה – היועצת והרשות להגנת הפרטיות – מצטרפות אף הן לעיקרי טענות העותרים; ומדגישות כי עמדת הרשות הובאה בפני מליאת ועדת הבחירות באופן נרחב, ולפיה, בעיקרו של דבר, הפרקטיקה הנדונה אינה חוקית לנוכח פגיעתה בפרטיות בניגוד לחוק, ובהינתן שנעשה בה שימוש על-ידי נציגי המפלגות בקלפי ומפלגתם בחוסר סמכות, באופן שעומד בניגוד לעקרון חוקיות המנהל. בנוסף מבקשות משיבות אלו, שאם נוציא צו מוחלט ונורה על ביטול החלטת הוועדה, נורה בנוסף כי ההנחיות לבעלי התפקידים בקלפי יהיו אלו אשר נכללו בהחלטות יו"ר הוועדה.

32. הקליניקה לפרטיות מצטרפת לטענות העותרים, ומדגישה אף היא, בהתאם לתחום מומחיותה, כי מסירת מידע בדבר עצם ההצבעה בבחירות (וממילא, אי-ההצבעה) מהווה פגיעה בזכות לפרטיות לפי סעיפים 2(9) ו-2(1) לחוק הפרטיות. כמו כן, הקליניקה מעלה טענות בנוגע לפגיעה בפרטיות באופן שמירת המידע והטיפול בו במסגרת אותם מאגרים דיגיטליים, שבהם נעשה שימוש לצורך הפעלת הפרקטיקה הנדונה. אציין כבר עתה כי טענות אלו חורגות מגדרי העתירה דנן, שעניינה בעצם העברת המידע הנדון, ולכן לא ראיתי להרחיב ביחס אליהן.

33. הוועדה בתשובתה מציינת כי עמדו לנגד עיניה כלל החומרים הרלוונטיים, ונערך בפניה דיון מקיף, שבמסגרתו נשמעו עמדות כלל הצדדים והסיעות שביקשו להביא את התייחסותן, וכן עמדו לעיונה החלטות יו"ר הוועדה. עוד צוין כי שקילת הצעת סגן היו"ר מטעם הליכוד, שהתקבלה בסופו של דבר בהחלטה, עולה בקנה אחד עם ההוראות שניתנו בהחלטתנו מיום 3.9.2026 בעתירת הליכוד.

34. יו"ר הוועדה מדגיש בתשובתו כי לא נפל פגם דיוני בהליך קבלת ההחלטה בוועדה; ומציין, מבלי לגרוע מהחלטותיו שהונחו כחוות דעת משפטית מטעמו בפני

הוועדה, כי לנוכח היותו חלק מהרכב הוועדה – אין מקום שיינתן מענה מטעמו לגופם של דברים.

דיון והכרעה

35. כאמור, השאלה המונחת לפתחנו נסובה על חוקיותה של הפרקטיקה בה נוהגים נציגי המפלגות בקלפי, שבמסגרתה מעבירים הם למפלגתם מידע על אודות אזרחים שהגיעו לממש את זכות הבחירה הנתונה להם. דיווח זה, יחד עם "מידע פנקס" שקיבלו המפלגות מוועדת הבחירות המרכזית על-פי דין, מאפשר למפלגות לדעת מי מבעלי זכות הבחירה הרשומים עדיין לא מימש את זכותו.

36. אקדים אחרית לראשית ואומר, כי לגישתי הפרקטיקה הנידונה עומדת בניגוד להוראות הדין. זאת, הן בשל הפרת החובות החלות על נציגי המפלגות מתוקף כללי המשפט המנהלי, ובראשם עיקרון חוקיות המנהל; הן בשל הפגיעה בפרטיות לפי חוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו, ובאופן קונקרטי הפרת האיסור הקבוע בסעיף 2(9) לחוק הפרטיות, האוסר על "שימוש בדיעה על עניניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה".

בהינתן מסקנה זו, שאלה נוספת בה עלינו להכריע היא מה משמעותה המעשית של המסקנה האמורה ביחס למערכת הבחירות הנוכחית, ובפרט, אם יש לבטל את החלטת ועדת הבחירות המרכזית, המאפשרת למפלגות להמשיך ולנהוג בפרקטיקה האמורה במסגרת מערכת הבחירות הקרובה.

37. דרך הילוכי תהא אפוא כדלקמן: תחילה אדון בשאלת כשרות הפרקטיקה הנדונה בראי המשפט המנהלי. לאחר מכן, אבחן אם היא עולה בקנה אחד עם דיני הגנת הפרטיות. בתוך כך, אבחן את עמידת הפרקטיקה האמורה בהוראות סעיף 2(9) לחוק הפרטיות, על רכיביו השונים. לאחר שאראה כי הפרקטיקה הנדונה אינה עולה בקנה אחד עם הוראות הדין, אעבור לבחינת תוצאתה של המסקנה האמורה ביחס להחלטת הוועדה ולמערכת הבחירות הקרובה.

החריגה מעקרון חוקיות המנהל

38. כפי שהוזכר מעלה, כלל הגורמים הנוכחים בקלפי ביום הבחירות, ובתוך כך גם נציגי המפלגות, הוסמכו להימצא בה על-פי דין. נוכחותם במקום הקלפי נדרשת לשם ביצוע תפקידם בשמירה על מהלכה התקין של ההצבעה ובהבטחת טוהר הבחירות. כזכור, חלק מבעלי התפקיד האמורים הם עובדי ועדת הבחירות המרכזית – רשות מנהלית מובהקת – ומשכך אין ספק כי כלל חובת המשפט המנהלי חלות עליהם. לצד זאת, חלק מבעלי התפקיד בקלפי הם נציגי המפלגות. כיצד יש לסווג את האחרונים מבחינת הדין המנהלי?

39. ההגדרה המקובלת בדין הישראלי ל"רשות מנהלית" היא גורם הממלא תפקיד ציבורי על-פי דין (ראו: יצחק זמיר הסמכות המינהלית, כרך א – המינהל הציבורי 361 (מהדורה שנייה מורחבת 2010) (להלן: זמיר)). הגדרה זו מעוגנת בסעיף 2 לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, בו נקבע כי "רשות" לעניין חוק זה היא "רשות מרשויות המדינה, רשות מקומית, וכן גופים ואנשים אחרים הממלאים תפקידים ציבוריים על פי דין". הגדרה זו אף מצאה את ביטוייה בהוראות סעיף 15(ד)(2) לחוק-יסוד: השפיטה.

40. בענייננו, נציגי המפלגות בקלפי – הן חברי ועדת הקלפי, הן המשקיפים – פועלים מכוח חוק הבחירות (סעיפים 21(א) ו-24(ד) לחוק זה, בהתאמה) ותקנות הבחירות (ראו, בין היתר: תקנות 20, 67-68). ליבת תפקידם של אלה, כפי שצוין לעיל, היא סיוע לניהול הליך הבחירות, פיקוח על תקינותו, ושמירה על טוהר הבחירות (ראו: פס' 5 להחלטת יו"ר הוועדה מיום 4.8.2026). תפקיד זה נושא, מעצם טיבו ומהותו, צביון ממלכתי וציבורי מובהק. ברי אפוא, כי בעת ביצוע תפקידם על-פי דין, גורמים אלה מהווים "רשות מנהלית", כהגדרתה לעיל, ומשכך כפופים הם, במסגרת ביצוע תפקידם זה, למערכת דיני המנהל הציבורי, ובתוך כך גם לעקרון חוקיות המנהל (ראו: זמיר, בעמ' 205).

41. כידוע, על-פי עקרון חוקיות המנהל, גורם מנהלי מוסמך לעשות רק מה שהדין הסמיך אותו לעשות (ראו, מני רבים: בג"ץ 1/49 בד'רנו נ' שר-המשטרה, פ"ד ב 80 (1949); בג"ץ 1405/14 סליון נ' המשנה למנכ"ל משרד הבריאות, פס' 23-24 (7.8.2014)). וכפי שנקבע פעמים רבות:

"עקרון זה מלמדנו את אחת ההנחות הבסיסיות ביותר במשטרנו הדמוקרטי – כשם שפעולות הפרט מותרות אלא אם נאסרו בחוק, כך, בתמונת ראי, פעולות השלטון

אסורות אלא אם ניתנה להן הסמכה בחוק. רוצה לומר: אין להן לרשויות השלטון היתר לפעול אלא מכוח הסמכויות שהעניק להן המחוקק" (בג"ץ 8647/22 האגודה לזכויות האזרחי בישראל נ' משרד הרווחה והביטחון החברתי, פס' 40 לפסק הדין של השופט י' אלדון (18.9.2025) (להלן: עניין האגודה לזכויות האזרח בישראל)).

42. עוד הובהר פעמים רבות בפסיקה, כי כאשר עסקינן בפעולה מנהלית הכרוכה בפגיעה בזכות יסוד של האזרח, אין די בהסמכה כללית לשם ביצוע אותה פעולה, אלא נדרשת הסמכה ספציפית, מפורטת ומפורשת שמעוגנת בחקיקה ראשית או מכוחה (ראו, מני רבים: בג"ץ 1437/02 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' השר לביטחון פנים, פ"ד נח(2) 762, 746 (2004); עניין האגודה לזכויות האזרח בישראל, בפס' 42).

43. בענייננו, לא הוצג מקור סמכות בחוק אשר מסמיך את נציגי המפלגות בקלפי להעביר מידע בנוגע למימוש זכות ההצבעה של אדם למפלגתם; וודאי שלא הוצגה הסמכה ספציפית, מפורטת ומפורשת כאמור. ודוק, קיומה של פרקטיקה ארוכת שנים, אף אם זו עולה כדי "נוהג", אינו יכול להחליף את ההסמכה הנדרשת לשם ביצוע הפרקטיקה הנדונה. וכידוע, כלל נקוט בדינו מימים ימימה הוא כי "אין בכוחו של נוהג להכשיר פירוש מוטעה של החוק" (ע"פ 19/53 בריל נ' היועץ המשפטי לממשלת ישראל, פ"ד ז 561, 562 (1953)). ממילא, בהתאם לעיקרון חוקיות המנהל, העברה זאת אסורה; וזאת בייחוד, שהעברת מידע כאמור פוגעת בזכות לפרטיות של בעלי זכות הבחירה, כפי שיוסבר בהרחבה להלן.

פגיעה בפרטיות

44. על מעמדה הרם של הזכות לפרטיות אין צורך להרחיב. מדובר בזכות יסוד חוקתית, אשר זכתה להגנה רחבה בחוק ובפסיקה, ועוגנה באופן מפורש בסעיף 7 לחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו. לזכות זאת ביטויים רבים בדין הישראלי, אולם נדמה כי דבר החקיקה המקיף והמרכזי ביותר המגן עליה וממקשה הוא חוק הגנת הפרטיות.

45. כך, חוק הגנת הפרטיות נפתח באיסור הכללי על הפגיעה בפרטיות, ומורה כי "לא יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו" (סעיף 1 לחוק). סעיף 2 לחוק פורט הוראה זו לפרטים. סעיף המשנה הרלוונטי ביותר לענייננו הוא סעיף 2(9) לחוק המורה כך:

פגיעה בפרטיות מהי
פגיעה בפרטיות היא אחת מאלה:

[...]

(9) שימוש בידיעה על עניניו הפרטיים של אדם או
מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה [...].

אם כן, על מנת להכריע האם הפרקטיקה הנידונה בענייננו פוגעת בפרטיות כאמור בסעיף 2(9) לחוק, עלינו להתייחס לשני תנאים מצטברים: ראשית, עלינו לבחון אם מידע בדבר מימוש זכות הבחירה של אזרח הינו "ידיעה על עניניו הפרטיים של אדם". שנית, עלינו להגדיר מהי המטרה שלשמה נמסר אותו מידע מהאזרח מלכתחילה, ולהכריע אם השימוש במידע על-ידי נציגי המפלגות משרת את אותה המטרה. לבסוף, אם אכן יימצא כי הפרקטיקה האמורה עונה על שני התנאים שבסעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות, יהיה עלינו לבחון אם הפרקטיקה הנידונה חוסה תחת אחת מהוראות הפטור המנויות בסעיף 19 לחוק זה.

א. ידיעה על עניניו הפרטיים של אדם

46. האם מידע על אודות נוכחותו של אדם בקלפי, על עצם הצבעתו ועל נסיבותיה, בא בגדר "ידיעה על עניניו הפרטיים של אדם"? חוק הגנת הפרטיות לא מגדיר ידיעה כאמור, ואף לא מגדיר את המונח "ענינים פרטיים". יתר על כן, חוק הגנת הפרטיות כלל לא מגדיר את המונח "פרטיות", וזאת, "מפאת הקושי במתן הגדרה ברורה וממצה לביטוי זה" (דברי ההסבר לסעיף 2 להצעת חוק הגנת הפרטיות, התש"ס-1980, ה"ח 206, 207).

47. פרשנות הביטוי "עניניו הפרטיים של אדם" נידונה בפסיקה, ונקבע כי ניתן ללמוד על תוכנו של הביטוי מההגדרה שניתנה בחוק הגנת הפרטיות למונחים "מידע" ו"מידע רגיש", כך ש"ניתן להסיק ולומר כי העניינים המנויים בהגדרות אלה הינם ללא ספק עניינים מובהקים שתחת הזכות לפרטיות" (עצ"מ 9341/05 התנועה לחופש המידע נ' רשות החברות הממשלתיות, פס' 23 (19.5.2009) (להלן: עניין התנועה לחופש המידע)). עוד נקבע שם, כי בשל הקושי שבהגדרה ברורה של המונח האמור, ראוי יהיה לראותו "כביטוי מסגרת שאת תוכנו הקונקרטי בכל עניין ועניין יש לצקת בהתאם לנסיבות הדברים ולהקשרם". וכך מסכמת השופטת ע' אדבל את דבריה:

"סיכומה של נקודה זו הוא כי אני סבורה שאת תוכנו של הביטוי 'עניניו הפרטיים של אדם' יש לצקת בכל מקרה בהתאם למכלול הנתונים הרלוונטיים, ותוך מחויבות

להגנה על יכולתו של האדם לקיים את האוטונומיה שלו
ואת המרחב הפרטי הנתון לו" (שם).

נוכח האמור, על מנת לבחון אם המידע הנידון בענייננו בא בגדר "עניניו הפרטיים של אדם", שומה עלינו בראש ובראשונה לבחון האם מידע זה בא בגדר המונחים "מידע" ו"מידע רגיש" כפי שהוגדרו אז בחוק הגנת הפרטיות. יש לציין כי מאז מתן פסק הדין בעניין התנועה לחופש המידע נעשו מספר תיקונים בחוק, שבמסגרתם גם חלו שינויים בהגדרות של המונחים הנ"ל (ראו, בעיקר: חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 13), התשפ"ד-2024, ס"ח 3287). החשוב לענייננו הוא שהן בהגדרת המונח "מידע", הן בהגדרת המונח "מידע אישי", הופיעה בעת מתן פסק הדין חלופה שעניינה "נתונים על [...] דעותיו ואמונותיו [של אדם]". חלופה זאת מצאה את מקומה בנוסחו הנוכחי של החוק בהגדרת "מידע בעל רגישות מיוחדת", בה אעסוק להלן.

48. חוק הגנת הפרטיות, בנוסחו הנוכחי, מגדיר בסעיף 3 את המונח "מידע אישי" כך:

"מידע אישי" – נתון הנוגע לאדם מזוהה או לאדם הניתן לזיהוי; לעניין הגדרה זו, "אדם הניתן לזיהוי" – מי שניתן לזהותו במאמץ סביר, במישרין או בעקיפין, ובכלל זה באמצעות פרט מזהה, כגון שם, מספר זהות, מזהה ביומטרי, נתוני מיקום, מזהה מקוון, או נתון אחד או יותר הנוגע למצבו הפיזי, הבריאותי, הכלכלי, החברתי או התרבותי;

בהמשך, סעיף 3 לחוק מגדיר כמה סוגי מידע שבאים בגדר "מידע בעל רגישות מיוחדת", וביניהם "מידע אישי על אודות דעותיו הפוליטיות או אמונותיו הדתיות של אדם או השקפת עולמו". אם כן, לפי חוק הגנת הפרטיות, כל מידע הנוגע לאדם מזוהה הוא "מידע אישי", ומידע כאמור על אודות דעותיו הפוליטיות של אדם או השקפת עולמו אף ייחשב "מידע בעל רגישות מיוחדת". מידע כאמור יוצר נגישות לצפונות לבו ותפישותיו של אדם, ומכאן הפגיעה בפרטיותו (ראו: Ruth Gavison, *Privacy and the Limits of* (Law, 89 YALE L.J. 421 (1980)).

49. בענייננו, ברי הוא כי נציגי המפלגות מעבירים למפלגתם מידע הנוגע לאדם מזוהה – האזרח שבא לקלפי לממש את זכות ההצבעה הנתונה לו. למעשה, נציגי המפלגות מוסרים למפלגתם נתון שבא בגדר "פרט מזהה", לפי החלופות המנויות למונח

זה בהגדרה האמורה בחוק ל"מידע אישי". על כן המידע הנידון בוודאי מהווה "מידע אישי".

50. אני סבורה כי המידע הנדון בדבר מימוש זכות הבחירה הוא מידע על אודות דעותיו הפוליטיות, תפישותיו או השקפת עולמו של אדם, ועל כן אף בא בגדר "מידע בעל רגישות מיוחדת"; ואסביר.

51. אין מחלוקת שמידע בדבר תוכן הצבעה של אדם חוסה תחת הזכות לפרטיות, בעודו מבטא באופן היסודי ביותר את דעותיו הפוליטיות ואף את השקפת עולמו של האדם. כפי שמוסבר, בין היתר, במאמרה של פרופ' גביון שצוטט לעיל, מידע כאמור מצוי בליבת הזכות לפרטיות. אולם, לדידי, גם המידע בדבר עצם מימוש הזכות להצביע בבחירות הוא מידע על אודות דעותיו הפוליטיות, אמונותיו הדתיות של אדם או השקפת עולמו – ומשכך, בא בגדר "מידע בעל רגישות מיוחדת" – וזאת משני טעמים עיקריים:

ראשית, כבר בעצם בחירתו של אדם להגיע או להימנע מלהגיע לקלפי לממש את זכות ההצבעה הנתונה לו גלומה הכרעה ערכית, שעשויה לבטא השקפת עולם. בישראל, בניגוד למדינות אחרות, לא מוטלת על האזרח חובה להצביע בבחירות לכנסת. הסדר זה מבטא הכרה של המחוקק באוטונומיה של האזרח להימנע מלהשתתף בבחירות, מטעמיו שלו. ואכן, בשיח הציבורי בישראל מובאים לא פעם נתונים לגבי מימוש זכות הצבעה ככאלו שעשויים לשקף תמורות חברתיות או שינוי מגמה ערכי בחלקים שונים באוכלוסיה (ראו, למשל: ניר אטמור וחוץ פרידברג מצביעים או לא מצביעים? ההשתתפות בבחירות לכנסת (מחקר מדיניות 106, המכון הישראלי לדמוקרטיה 2016)). למעשה, הימנעות מהצבעה יכולה לבטא מגוון רחב של מסרים, כגון: מסר בדבר אי-הכרה במוסדות המדינה; מסר בדבר חוסר אמון במערכת הפוליטית או בכוחו של בעל זכות הבחירה לחולל שינוי; מסר שלפיו בעל זכות הבחירה רואה את עצמו כמי שלא זכאי להשפיע על המתרחש במדינה (למשל אחרי שהיגר ממנה). בכל המובנים האלה, בחירה שלא לממש את זכות הבחירה עשויה לבטא מסר ערכי, הנובע מהשקפת עולמו של האזרח.

שנית, המידע בדבר מימוש או אי-מימוש זכות ההצבעה של אדם עשוי להביא לגיבוש תפישה חברתית מסוימת כלפיו, ובהמשך אף להטלת דופי מוסרי או סנקציות חברתיות נגדו. כך, כאשר מדובר באדם המשתייך לקבוצה חברתית (שעשויה לעיתים לשאת גם מאפיינים אתניים, דתיים, תרבותיים או שבטיים) המאופיינת בהשקפת עולם

מדינית משותפת, ואשר מיוצגת על-ידי מפלגה פוליטית מסוימת – הרי שאי-הצבעה עשויה להיתפס בעיני סביבתו כאקט הפוגע בקבוצה אליה אותו אדם משתייך או בוגד בערכיה. בהמשך לפגיעה זאת, חברי הקבוצה אף עשויים לבקש להטיל על אותו האדם סנקציות חברתיות שונות, כדוגמת חרם, בשל בחירותיו (להמחשת חשש מסוג זה, ראו והשוו: תב"כ 63/21). למותר לציין כי הדברים האמורים תקפים גם כאשר למידע בדבר מימוש זכות הצבעה – זאת, כאשר האדם מושא המידע משתייך לקבוצה חברתית שמטעם זה או אחר דוגלת באי-הצבעה בבחירות.

52. מסקנתי שלפיה יש בנסיבות ענייננו להכיר בכך שעסקינן ב"מידע אישי" ו"מידע בעל רגישות מיוחדת" אף עולה בקנה אחד עם הגישה הננקטת על-פי בתי המשפט בבואם לבחון את היקף התפרסותה של הזכות לפרטיות – זאת, תוך מימוש המחויבות "להגנה על יכולתו של האדם לקיים את האוטונומיה שלו ולשמור על המרחב הפרטי הנתון לו" (עניין התנועה לחופש המידע, בפס' 23). מסקנה זאת גם עולה בקנה אחד עם עמדת הרשות להגנת הפרטיות, שהיא הגורם האמון על הגנת הפרטיות מטעם המדינה (ראו לגבי המשקל שיש לתת לעמדת מאסדר בפרשנות דבר חקיקה שעל ביצועו הוא אמון: דנ"א 4960/18 זליגמן נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ (4.7.2021) פס' 62).

53. בנקודה זאת יש להתייחס לטענת הליכוד שלפיה המידע הנדון כלל אינו מידע פרטי, שכן האדם מושא המידע יצא מרשות היחיד שלו ובחר להשתתף בהליך דמוקרטי פומבי, הכרוך בשהייה במרחב הקלפי, שהוא מקום ציבורי. לעמדת הליכוד, במצב דברים זה פוקעת הציפייה הסבירה לפרטיות בנוגע לעצם השהייה במרחב האמור.

דין הטענה להידחות.

ראשית, יודגש כי נציגי המפלגות מעבירים מידע על אדם שמצוי בקלפי עצמה (במובחן מ"מרחב הקלפי") – "הכור הגרעיני" של ההליך הדמוקרטי בישראל – שאיננו מקום ציבורי במובן הרגיל של המילה. הראיה המרכזית לשלילת אופיו הציבורי של הקלפי בעת ההצבעה היא הוראת סעיף 73 לחוק הבחירות, האוסרת באופן מפורש על כל אדם להימצא בקלפי, למעט מספר מצומצם של בעלי תפקידים שנדרשים לשם ניהולה התקין של ההצבעה ושמירת טוהר הבחירות. שנית, אינני סבורה כי הנחת הליכוד באשר לציפייה הסבירה לפרטיות של באי הקלפי משקפת נכונה את המציאות. אמנם, אין זה מן הנמנע כי אדם היוצא לממש את זכות ההצבעה שלו מניח שייתכן שיפגוש בדרך אנשים נוספים. ייתכן כי הוא אף צופה שאותם אנשים יהיו מכרים ושכנים, המסוגלים לזהותו –

בייחוד כאשר מקום הקלפי נקבע ככלל בזיקה למקום מגוריו של אדם. אולם, מכאן ועד ציפייה כי מידע לגבי מימוש זכות הבחירה שלו יישלח בזמן אמת על-ידי נציגי המפלגות בקלפי למפלגתם, ייאסף באופן ממוסד, וייכלל בסופו של דבר במאגרי נתונים של מפלגות שונות, לצד פרטים מזהים נוספים על אודות אותו אדם – ארוכה הדרך עד מאוד. שלישיית, זיהוי אקראי של מכרים בסביבת הקלפי, שאינו נשמר במאגרי מידע או ברשימות כאלה או אחרות וכפוף, מטבעו, לשכחה אנושית, אינו דומה מבחינת עוצמת הפגיעה בפרטיות לזיהוי ממוסד ומתועד אשר מבוצע על ידי נציגי המפלגות הממלאים תפקיד רשמי בקלפי, שבעקבותיו מידע על אודות בעל זכות הבחירה נאסף במאגר מפורט המצוי בידי גורמים פוליטיים. בהקשר זה יש לזכור את תחושת המעקב הנלווית לפעולת איסוף מידע כאמור; תחושה שעלולה, במקרים מסוימים, להשפיע על אופן הפעולה של בעלי זכות בחירה.

54. טענה נוספת שנטענה מטעם הליכוד גורסת כי קיימת "הסכמה מכללא" מצד הבוחרים למסירת מידע לגביהם במסגרת הפרקטיקה הנדונה. אולם, טענה זו נטענה בעלמא, מבלי שנתמכה בתשתית ראייתית, ודי בכך כדי לדחותה. זאת, מבלי להידרש לבחינת מהות ההסכמה הנדרשת בכגון דא, כדוגמת "הסכמה מדעת" אשר מתגבשת אחרי שקילת הדברים.

55. אם כן, המסקנה העולה מהאמור עד כה היא שהמידע שנמסר על ידי נציגי המפלגות במסגרת הפרקטיקה הנדונה מהווה "ידיעה על עניניו הפרטיים של אדם". בכך מתקיים התנאי הראשון שבסעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות. נותר לנו אפוא לברר אם גם התנאי השני שבסעיף מתקיים בענייננו. לשאלה זאת אפנה כעת.

ב. מטרת מסירת המידע

56. כזכור, סעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות מורה כי "שימוש בידיעה על עניניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה" היא פגיעה בפרטיות. הדרישה לשימוש או מסירת מידע רק למטרה שלשמה הוא נמסר מבטאת עיקרון שהוגדר בספרות כ"עקרון צמידות המטרה" (ראו: מיכאל בירנהק "שליטה והסכמה: הבסיס העיוני של הזכות לפרטיות" משפט וממשל יא 9, 54-55 (2008)). על מנת לברר אם העברת המידע בענייננו עולה בקנה אחד עם עקרון זה, עלינו להגדיר מהי המטרה שלשמה הועבר המידע מלכתחילה מבעל זכות ההצבעה לבעלי התפקידים השונים בקלפי. לאחר מכן

נגדיר מהי מטרת העברת אותו המידע למפלגות. בסופו של דבר, נבחן אם שתי מטרות אלו חופפות; שאם לא כן, העברת המידע תיאסר לפי הוראות סעיף 2(9) לחוק.

57. מסירת המידע על-ידי האזרח – כמתואר לעיל, בבוא אזרח לקלפי הוא מזדהה בפני מזכיר ועדת הקלפי באמצעות מסירת תעודה מזהה. הזדהות באמצעי זה היא תנאי למימוש זכות הצבעה. לפיכך, מנקודת מבטו של האזרח, הזדהות כאמור נועדה לאפשר לו לממש את זכותו הדמוקרטית להצביע.

אם נאמץ נקודת מבט רחבה יותר, ונבחן את תכלית ההזדהות מצד הוראות חוק הבחירות ותקנות הבחירות, נמצא כי המידע על אודות זהותו של אדם נמסר למזכיר הקלפי על מנת שהלה יוכל לוודא שהאדם שעומד בפניו, המבקש להצביע, אכן רשום בקלפי, ולא מימש כבר את זכות הצבעה הנתונה לו; וזאת על מנת למנוע, בין היתר, התחזות והצבעה כפולה. מטרת מסירת המידע האמור ליתר בעלי התפקידים בקלפי, היא פיקוח על ההתנהלות התקינה של הבחירות ושמירה על טוהר הבחירות.

58. העברת המידע מנציגי המפלגות בקלפי למפלגתם – בהתאם לפרקטיקה שתוארה בפנינו, תכליתה העיקרית של העברת המידע הנדון למפלגות היא המרצת בוחרים. כך, הצלבת מידע בדבר כלל בעלי זכות הבחירה שמימשו את זכותם, עם מידע אחר הקיים בידי המפלגות, מאפשר להן ליצור רשימה של בעלי זכות בחירה שלהערכתן מנויים בין תומכיהן וטרם הצביעו. לאחר מכן, המפלגות נוקטות בפעולות שונות על מנת להביא לכך שאותם בעלי זכות בחירה יממשו את זכותם. כל זאת, כמובן, על מנת להגדיל את כוחן האלקטורלי.

59. קל לראות אפוא כי מטרת מסירת המידע על-ידי האדם מושא המידע בפתח הקלפי, ובהמשך לכך מסירת המידע בין בעלי התפקיד השונים בקלפי, אינה עולה בקנה אחד עם תכלית מסירת המידע מנציגי המפלגות אל מפלגתם. משכך, התנאי השני שבסעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות מתמלא גם כן.

60. המסקנה הברורה מכל האמור, היא כי הפרקטיקה הנדונה מהווה פגיעה בפרטיות לפי סעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות. בכך כמובן לא סגי, שכן יש להמשיך ולבחון אם חוק הגנת הפרטיות (או חוק אחר) מכיל בתוכו הוראות פטור הרלוונטיות לענייננו.

ג. הוראות הפטור שבחוק

61. בטרם אדרש להוראות הפטור שבחוק הגנת הפרטיות, אבהיר כי לא מצאתי להידרש להגנות שבחוק, שכן הן נועדו לשמש כטענת הגנה "במשפט פלילי, אזרחי או מינהלי בשל פגיעה בפרטיות" (סעיף 18 לחוק הגנת הפרטיות); הליך שאינו מעניינו (ובכל מקרה, בבחינת למעלה מן הצורך, ראו את קביעותיו של יו"ר ועדת הבחירות המרכזית בהחלטתו מיום 4.8.2026 (פס' 43), שלפיהן ההגנות האמורות אינן חלות בענייננו).

62. סעיף 19 לחוק הגנת הפרטיות מעניק שני סוגי פטורים:

- (א) לא ישא אדם באחריות לפי חוק זה על מעשה שהוסמך לעשותו על פי דין.
- (ב) רשות בטחון, או מי שנמנה עם עובדיה או פועל מטעמה, לא ישאו באחריות לפי חוק זה על פגיעה שנעשתה באופן סביר במסגרת תפקידם ולשם מילוי.

קל לראות כי שני הפטורים הנ"ל אינם רלוונטיים לענייננו. כך, וכפי שעמדנו בהרחבה לעיל, נציגי המפלגות לא הוסמכו על-פי דין להעביר את המידע הנידון. כמו כן, נציגי המפלגות אינם פועלים מטעם "רשות בטחון", המוגדרת בסעיף 19(ג) לחוק הגנת הפרטיות כמשטרת ישראל; אגף המודיעין במטה הכללי והמשטרה הצבאית של צבא-הגנה לישראל; שירות בטחון כללי; המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים; והרשות להגנה על עדים.

63. אם כן, המסקנה מהאמור היא כי מסירת המידע הנדון מהווה פגיעה בפרטיות לפי הוראות סעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות, ואין בחוק הגנת הפרטיות (או בחוק אחר) הוראת פטור רלוונטית לענייננו.

מה דינה של החלטת הוועדה?

64. המסקנה העולה מכל האמור עד כה היא כי הפרקטיקה הנדונה בענייננו, במסגרתה מעבירים נציגי המפלגות בקלפי מידע בדבר מימוש זכות ההצבעה של אזרחים למפלגתם, אינה חוקית. מהי משמעות המסקנה האמורה על החלטת הוועדה, שהתירה להמשיך לפעול במערכת הבחירות הקרובה בהתאם לפרקטיקה הנדונה?

65. כפי שפירטתי בהרחבה לעיל, לפי עקרון חוקיות המנהל, גורם מנהלי מוסמך לעשות רק מה שהדין מסמיכו לעשות. יתר על כן, כאשר עסקינן בפעולות של רשות הכרוכות בפגיעה בזכויות יסוד, לא די בהסמכה כללית, אלא נדרשת הסמכה מפורשת ומופרטת בחקיקה ראשית:

“עקרון חוקיות המינהל מקבל משנה תוקף כאשר שאלת ההסמכה נסבה על פעולות הכרוכות בפגיעה בזכויות יסוד [...] בהתאם לכך, נקבע כי כאשר הפעולה המינהלית עלולה להביא לפגיעה בזכויות הפרט, אין די בכך שהרשות מצביעה על הוראת חוק כללית שעשויה להתפרש כמקור הסמכה לפעולתה, אלא עליה להצביע על הסמכה ברורה, מפורטת ומפורשת בחקיקה ראשית [...] דרישה זו, שחלה גם עובר לחקיקתו של חוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו, זכתה לביסוס נוסף נוכח הקביעה שלפיה פגיעה בזכויות המוגנות בגדרו של חוק היסוד תתאפשר רק מכוח הסמכה מפורשת בחוק, המעוגנת בפסקת ההגבלה” (רע”א 2558/16 פלונית נ’ קצין התגמולים משרד הביטחון, פס’ 38 (5.11.2017)).

66. ברי הוא, כי בנוסף לנציגי המפלגות, גם ועדת הבחירות המרכזית מחויבת לעקרון האמור בעת הפעלת סמכויותיה המנהליות, ועל כן יש לדחות את טענת הליכוד כי הוועדה הייתה מוסמכת לקבוע את אשר קבעה בהחלטתה. אבהיר נקודה חשובה זו.

הליכוד הציגה, בעיקרו של דבר, שני מקורות המסמיכים לטענתה את הוועדה לקבל את ההחלטה הנדונה:

ראשית, הליכוד ציינה את “מכלול הוראות חוק הבחירות, המפקידות בידי ועדת הבחירות המרכזית את האחריות לביצוע הבחירות ולהנהלתן, בצירוף סמכויות העזר הנלוות למימושה הסמכות והאחריות הסטטוטוריות של ועדת הבחירות המרכזית” (פס’ 37 לתגובת הליכוד לעתירות; ההדגשה במקור). בתוך כך, הליכוד מזכירה את הוראות סעיף 15 לחוק הבחירות הקובע כי “לביצוע הבחירות תוקם ועדת בחירות מרכזית”, וטוענת כי “בכך הפקיד המחוקק בידי ועדת הבחירות המרכזית את האחריות הכוללת לביצוע מערכת הבחירות”; וכן את הוראת תקנה 39 לתקנות הבחירות, המורה כי “ועדת הקלפי תחליט בכל הנוגע למהלך ההצבעה במקום הקלפי, בכפוף להוראות החוק והתקנות ולהוראותיה של הוועדה המרכזית”.

שנית, הליכוד הפנתה להוראת סעיף 145 לחוק הבחירות, המקנה, לשיטתה, סמכות לוועדה ליתן הוראת שעה, "בין היתר בענייני הנהלת הבחירות" (פס' 39 לתגובת הליכוד לעתירות).

67. אולם, עיון בהוראות החוק הכלליות שהוזכרו לעיל אינו מביא למסקנה כי בידי הוועדה סמכות לקבל את ההחלטה שקיבלה, ולאפשר את העברת המידע הנידון מנציגי המפלגות למפלגתם. כפי שהוסבר באריכות מעלה, הפרקטיקה הנדונה בענייננו פוגעת בפרטיות הבוחרים. על מנת לפגוע בזכות יסוד חוקתית כבענייננו, אין די בהסמכה כללית כדוגמת זאת עליה נסמכת הליכוד בטענותיה – קל וחומר בקיומן של סמכויות עזר – אלא דרושה הסמכה ספציפית, ברורה ומפורשת שמקורה בחיקוק בר-תוקף. הסמכה שכזאת אינה בנמצא.

68. כמו כן, הוראת סעיף 145 לחוק הבחירות, אף היא אינה מקנה לוועדה סמכות לקבל החלטה כאמור. ראשית, קריאת נוסח סעיף 145 (ד) לחוק הבחירות מעלה כי הוא אינו מקנה סמכות כללית למתן הוראות-שעה בידי הוועדה, אלא דווקא ליו"ר הוועדה וסגניו, או לוועדה בתנאי ש"ביקש זאת אחד מהסגנים לגבי הצעה שהניח היושב ראש לפני הסגנים". בענייננו, ספק אם התקיים הרכיב האחרון הנדרש, שכן לא מדובר בהצעה שהניח יו"ר הוועדה לפני הסגנים. שנית, גם אילו היה מדובר בהצעה כאמור, סעיף 145 (ד) לחוק הבחירות אמנם מאפשר ליתן הוראת שעה שיו"ר הוועדה קבע שהיא סוטה מהתקנות שקבע שר הפנים לעניין חוק הבחירות ("אם ראתה הוועדה שנסיבות השעה מצדיקות הוראה זאת"), אך בענייננו לא מדובר בהוראת שעה הסוטה מהתקנות שנתקנו מכוח חוק הבחירות, אלא בהוראה המנוגדת להוראות חוק הגנת הפרטיות ולעקרון חוקיות המנהל. לא זו אף זו: בפני הוועדה, עוד טרם קבלת החלטתה, עמדה חוות דעת משפטית של יו"ר הוועדה אשר קבעה שהפרקטיקה האמורה עומדת בניגוד לחוק הגנת הפרטיות ולעקרון חוקיות המנהל. במצב דברים זה, ברי הוא כי סעיף 145 (ד) לחוק הבחירות אינו מסמיך את הוועדה לקבל החלטה לפיה ניתן להמשיך לקיים את הפרקטיקה האמורה חרף אי-החוקיות שדבקה בה.

69. נמצאנו למדים, אפוא, כי הוועדה לא הייתה מוסמכת לקבל את ההחלטה הנתקפת בעתירות. על מנת להמחיש את הבעייתיות הרבה שבמתן היתר, גם אם זמני, לפרקטיקה האמורה, יש לתת את הדעת להשלכות של מתן היתר כאמור על שאר הגורמים בשרשרת מסירת המידע. כידוע, פגיעה בפרטיות בניגוד להוראות חוק הגנת הפרטיות היא עוולה אזרחית (סעיף 4 לחוק הגנת הפרטיות), ובמקרים מסוימים אף עולה כדי

עבירה פלילית (סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות). על כן, גם לו היינו יוצאים מנקודת הנחה שהוועדה יכולה להתיר לנציגי המפלגות להעביר את המידע הנדון, מאליה נשאלת השאלה, האם כלל הגורמים המעורבים – ובכללם נציגי המפלגות שמוסרים את המידע למפלגתם, המפלגות שמקבלות אותו ועושות בו שימוש, והחברות שמאגדות את המידע האמור ומנהלות אותו – מוגנים מכוח החלטת הוועדה מפני תביעה אזרחית ומהעמדה לדין פלילי? התשובה לשאלה זו היא כמובן שלילית, וגם מהטעם הזה ניכר הוא שהחלטת הוועדה ניתנה שלא כדין.

70. יש לדחות גם את טענת הליכוד שלפיה, בהינתן שהפרקטיקה הנדונה אכן בלתי-חוקית, רשאית הייתה הוועדה לדחות את מועד פסילתה ולהכשיר את המשך השימוש בה באופן זמני במערכת הבחירות הנוכחית בלבד. לתמיכה בטענה זו, מפנה הליכוד למספר פסקי דין בהם נקבע כי בית המשפט מוסמך להשעות את תוקפה של הכרזה שלו על בטלות מעשה מנהלי, וזאת מטעמים של הסתמכות, קיומו של אינטרס ציבורי חשוב, וכן מתוך כוונה לאפשר שהות מספקת להסדרת הסוגיה בחקיקה (ראו: ע"א 4275/94 הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ נ' א' ת' ניהול מאגר הספרות התורנית בע"מ, פ"ד נ(5) 485 (1997); בג"ץ 8298/22 הסנגוריה הציבורית נ' היועצת המשפטית לממשלה (31.8.2025)).

דא עקא, פסקי דין אלה, בקבעם את אשר קבעו, בוודאי אינם מעניקים סמכות כאמור לגורם מנהלי כדוגמת ועדת הבחירות המרכזית; וממילא אין באמור בהם כדי להכשיר את החלטתה. מעבר לנדרש, אציין כי בכל אופן חוקיותה של הפרקטיקה שבה עסקינן היתה מוטלת בספק מזה זמן רב, כפי שעולה מהחלטותיהם של יושבי ראש ועדות הבחירות בעבר (המאוזכרות בפס' 8 לעיל). עובדה זו ממילא שוללת את ההסתמכות הנטענת על ידי הליכוד.

71. מהאמור לעיל עולה, אפוא, כי אין בנמצא מקור סמכות המאפשר לוועדה לאשר לנציגי המפלגות בקלפי לנהוג בהתאם לפרקטיקה הנדונה; וממילא הוועדה אינה מוסמכת להורות כן.

סיכום

72. המסקנה העולה מכל האמור היא כי הפרקטיקה הנדונה בענייננו, במסגרתה מעבירים נציגי המפלגות בקלפי מידע בדבר מימוש זכות ההצבעה של אזרחים למפלגתם – אינה חוקית. זאת, הן בשל העדר הסמכה חוקית לנהוג באופן האמור, כנדרש בהתאם

לעקרון חוקיות המנהל; הן בשל הפגיעה בזכות לפרטיות הכרוכה בהעברת המידע האמור, ובאופן קונקרטי הפרת האיסור הקבוע בסעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות. כמו כן, נמצא כי הוועדה אינה מוסמכת לאשר לנציגי המפלגות בקלפי לנהוג בהתאם לפרקטיקה הנדונה, בהיעדר הסמכה ברורה ומפורשת לוועדה להורות כן.

לנוכח האמור, ובשים לב לכך שהחלטה פוגעת בליבת הזכות לפרטיות של האזרח, החלטה זו אינה יכולה לעמוד ויש אפוא להורות על ביטולה.

סוף דבר

73. אם תישמע דעתי, נקבל את העתירות ונורה על הפיכתו של הצו על-תנאי למוחלט, במובן זה שהחלטת ועדת הבחירות המרכזית תבוטל. אשוב ואבהיר כי בהעדר הסמכה מפורשת לכך בדין, נציגי המפלגות בקלפי אינם רשאים להעביר למפלגתם מידע אודות מימוש זכות ההצבעה של אדם.

לאור מכלול הנסיבות, לרבות מורכבות הסוגייה המשפטית בה הכרענו ותרומתם של בעלי הדין לליבונה, אציע לחבריי שלא לפסוק הוצאות.

יעל וילנר
שופטת

השופט אלכס שטיין:

אני מסכים.

השופט חאלד כבוב:

אני מסכים לתוצאה אליה הגיעה חברתי, השופטת י' וילנר.

חברי ועדות הקלפי, המשקיפים מטעם המפלגות ונציגי המפלגות במקומות הקלפי – פועלים כולם מכוח דין וממלאים תפקיד ציבורי ביום הבוחר – הבטחת תקינות הליך הבחירות. בהיעדר הסמכה מפורשת, הם לא רשאים להשתמש במידע פרטי שהגיע לידם במסגרת מילוי תפקידם הציבורי או למוסרו לאחר, שלא למטרה שלשמה המידע נמסר להם. ממילא, הם לא מוסמכים לדווח או להעביר מידע לשולחיהם על אודות מי שהגיע להצביע, במטרה שהמפלגות תוכלנה לפנות למי שטרם הצביע ולעודדו לעשות כן.

מסקנתנו מקבלת משנה תוקף שעה שזכות הבחירה ניתנת למימוש רק במקום הקלפי שאינו פתוח לציבור הרחב. כפי שביאר יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-26, המשנה לנשיא נ' סולברג, כניסת בעלי תפקידים אל מתחם הקלפי נועדה לניהול ההצבעה ולפיקוח עליה ולא לשם המרצת בוחרים. אמנם, בדרך אל הקלפי נדרשים כל בוחרת ובוחר לעבור במרחב הציבורי, אך אין להעמידם בפני ברירה בין מימוש זכותם החוקתית לבחור את נציגיהם לכנסת, זכות ראשונה במעלה, ובין ויתור על פרטיותם. בהתאם, ההחלטה אליה הגיעה ועדת הבחירות, בסטייה מהמלצת יושב הראש, פוגעת בזכות לפרטיות באופן שאינו מידתי ומשכך לא יכול לעמוד. למעשה, באיזון בין הזכויות הנפגעות והאינטרסים המתנגשים, דומה כי המפלגות 'מאבדות' כלי מוגבל יחסית, שתכליתו – כפי שהוסבר לנו – היא לאפשר למפלגות לעודד את ההצבעה של מצביעיהן הפוטנציאליים שטרם הגיע לקלפי. ממילא, הן רשאיות להמשיך ולפנות לכלל הבוחרים ולהמריצם להגיע-להצביע-ולהשפיע.

אשר לטענה כי מדובר בנוהג רב שנים שזכה בעבר 'להכשר'. אכן, הסוגייה הובאה לפתחם של יושבי ראש קודמים (תב"כ 63/21, המשנה לנשיאה ח' מלצר; תב"כ 14/23, השופט נ' הנדל; ו-תב"כ 38/25, השופט י' עמית); אך איש מהם לא אישר את הפרקטיקה

מושא ענייננו, ובטח שלא הכריע בשאלת חוקיותה. ההליכים נדחו על הסף מטעמי סמכות, מטעמים דיוניים או בשל היעדר תשתית עובדתית, ובאותה עת הביעו יושבי הראש ספקות של ממש בדבר התאמת הנוהג לדין.

לאמיתו של דבר, יושבי הראש הקודמים שדנו בסוגיה שעל הפרק המליצו, פעם אחר פעם, להקים ועדה ציבורית שתדון בנושא מכל היבטיו. למרבה הצער, ועל אף שחוקיות הנוהג הוטלה בספק שוב ושוב, והמפלגות ידעו זמן רב מראש שהסוגיה מחייבת הכרעה, הן לא פעלו להסדרתה. משכך לא היה מנוס בידינו אלא להכריע בהתאם לשורת הדין; וכך עשינו.

חאלד כבוב
שופט

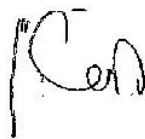
הוחלט פה אחד לקבל את העתירות ולהורות על ביטול החלטת ועדת הבחירות המרכזית, כאמור בפסק דינה של השופטת י' וילנר.

כמו כן, הוחלט למחוק את עתירת הליכוד, ללא צו להוצאות.

ניתן היום, ו' תשרי תשפ"ז (17 ספטמבר 2026).

חאלד כבוב
שופט

אלכס שטיין
שופט

יעל וילנר
שופטת